No. 3008 Woensdag 7 Dec. 1938 55ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt elke Woensdag en Zaterdag
Abonnementsprijs voor het gebiedsdeel
fl. 2.— per kwartaal bij vooruitbetaling.

Redactie: St. Elisabeth's Gasthuis Tel. 292
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550
Uitgever: W. J. A. Donders.
Drukkerij van het Vicariaat.

Voor het Buitenland fl. 10.— per jaar
Afzonderlijke nummers fl. 0,10

De Haven van Aruba

HET VOORLOPIG VERSLAG VAN DE STATEN.

Met belangstelling werd kennis genomen van dit ontwerp, dat ten doel heeft, gelden aan te vragen voor verbetering van de Paardenbaai op Aruba, waardoor tegemoet zal worden gekomen aan een reeds meermalen ter sprake gekomen verlangen van de bewoners van dat eiland.

Tegen het ontworpen plan tot havenverbetering werden in de afdelingen in principe geen bezwaren geopperd. Ter betere beoordeling daarvan vonden de afdelingen het echter algemeen nodig kennis te nemen van tekeningen en bestek, waarop dus ook voorkomen de aanlegplaats voor schepen van grotere diepgang, welke volgens de memorie van toelichting in de toekomst, zo nodig, kan worden gebouwd, en de landwinning van 40.000 M² oppervlakte, waarvoor baggerspecie moet worden opgeperst voor een bedrag van ƒ 60.000.—

Omtrent die aanlegplaats en landwinning ontvingen de afdelingen gaarne nadere inlichtingen: hoe groot heeft men die aanlegplaats gedacht, d.w.z. voor hoeveel schepen en van welke diepgang, en op hoeveel wordt zij begroot; zou het niet goedkoper uitkomen deze aanlegplaats direct te bouwen, nu de daarvoor benodigde baggerspecie beschikbaar komt? Is een uitgave van ƒ 60.000.— extra voor het oppersen van baggerspecie ten behoeve van een landwinning van 40.000 M² oppervlakte te duur? Welke is de bestemming van deze landwinning? En nu toch de machine om op te persen aanwezig zal zijn, zou het niet economisch zijn om alle specie of in ieder geval meer dan 120.000 M³ voor landwinning, hetzij ten behoeve van het Gouvernement, hetzij ten behoeve van particulieren te benutten, waarmede wellicht een aanmerkelijke tegemoetkoming in de kosten van de voorgenomen havenwerken kan worden verkregen?

De grotere schepen zullen aan de bestaande steiger geen ligplaats kunnen vinden en zullen in de zwaaikom voor anker moeten gaan. Er zullen dus meerdere schepen in de zwaaikom geankerd kunnen liggen zondere andere te storen? Zullen er ook schepen in de vaargeul, die op een breedte van 150 meter gebracht wordt, kunnen ankeren?

Twee lichters voor het goederenvervoer tussen een voor anker liggend schip en de gouvernementssteiger werden in de afdelingen niet voldoende geacht. De leden, die meer speciaal met de scheepvaart te maken hebben, deelden mede, dat een schip vlugger bediend wordt met vier kleine lichters van 100 ton dan met 2 grote, waarom de schepen vier zulke kleine liever hebben. Hoe groot, aldus werd gevraagd, zijn de twee in de memorie van toelichting bedoelde lichters gedacht?

De afdelingen zullen het waarderen ingelicht te worden omtrent de „te Oranjestad gestationneerde sleepboot", met name omtrent de eigenaar daarvan. Deze sleepboot wordt in de toelichting zonder meer vermeld.

Blijkens de toelichting is het de bedoeling, het werk in aanbesteding te doen uitvoeren en wel door den inschrijver van de laagste prijs. Inzage van het proces-verbaal van de onderhandse aanbesteding terzake, gehouden de 30ste Augustus j.l. doet weten, dat daarmede in de toelichting bedoeld is de N.V. Albetam. Deze rekent blijkens dat proces-verbaal:

voor het uitbaggeren en opruimen naar zee	ƒ 270.000.—
voor het oppersen van de baggerspecie	ƒ 60.000.—
getaxeerd bedrag voor waterlevering door het Gouvernement	ƒ 1.870.—
	ƒ 331.870.—

De Standard Dredging Co. heeft één vast bedrag ingeschreven voor de uitvoering van het gehele project, n.l. voor het:

uitbaggeren en opruimen.
het oppersen van de baggerspecie,
het opruimen van de wrakken,

en wel alles voor $ 195.880.—, waarbij begrepen is, dat deze maatschappij betalen zal voor al het door het Gouvernement te leveren water. Voorts is bij de inschrijving van de N.V. Albetam vrijdom van loodsgelden bedongen, welke gelden de Standard Dredging Co. wel bereid is te betalen. Bij uitvoering van het werk door de Standard Dredging Co. zullen deze water- en loodsgelden dus in de gouvernementskas vloeien en dus practisch in mindering van de kosten van het werk komen.

Bovendien zal, indien alsnog besloten mocht worden tot opruiming der wrakken door de N.V. Albetam, de inschrijvingen van deze maatschappij verhoogd moeten worden met ƒ 20.000 (het bedrag waarvoor door de N.V. Albetam voor dit onderdeel ingeschreven is geworden) en gebracht op ƒ 351.870.— En indien de N.V. Albetam de aanzanding in de nabijheid van de schoenersteiger zou moeten wegbaggeren, dan zou zulks betaald moeten worden naar reden van ƒ 0,80 per M³, gevende een totale extra-uitgave van ƒ 12.000.—, waardoor het bedrag van ƒ 351.870.— wederom verhoogd zou worden en gebracht op ƒ 363.870.—.

Mocht 't niet nodig blijken de wrakken in de Paardenbaai op te ruimen en de aanzanding in de nabijheid van den schoenersteiger te baggeren, dan zal ook de aanneemsom van de Standard Dredging Co. evenredig verminderen. Terloops merkte men op, dat het, waar men er zoveel aan ten koste legt om een goede haven te krijgen, aanbeveling zou verdienen om deze wrakken weg te halen. Zijn er pogingen gedaan, zo vroegen enkele leden, om voor minder dan ƒ 20.000,— deze wrakken opgeruimd te krijgen?

Ten slotte blijft bij de inschrijving van de N.V. Albetam de onberekenbare factor van meer dan 10.000 M³ rots binnen het baggerprofiel. Indien er slechts een meer-rotsinhoud van 5000 M³ wordt aangetroffen, zullen de kosten direct met ƒ 20.000.— verhoogd worden, en niemand kan thans zeggen, hoe groot de meer-rotsinhoud is, dus hoe groot de extra kosten zullen zijn.

De vergelijking wordt dus bij slechts 5000 M³ boven 10.000 M³ harde rots:
De N.V. Albetam:

ƒ 270.000.—
„ 60.000.—
„ 1.870.—
„ 20.000.—
„ 12.000.—
„ 25.000.—
——————
ƒ 388.870.— plus een som voor loodsgelden, terwijl de Standard Dredging Co., water en loodsgelden betalende, inbegrepen elke hoeveelheid te verplaatsen rots, berekent een bedrag van $ 195.880 a ƒ 1.84 = ƒ360.419.

Na deze vergelijking van de inschrijving van de N.V. Albetam met die van de Standard Dredging Co. konden de afdelingen niet begrijpen, hoe het Bestuur van de eerste heeft kunnen spreken als van de laagste.

Gaarne zouden de afdelingen worden ingelicht omtrent de reden, waarom in de toelichting niet gerept is over een mogelijke verhoging van de aanneemsom van de N.V. Albetam wegens op te ruimen rotsgrond binnen het baggerprofiel.

Heeft het Bestuur er een idee van — aldus vroegen de afdelingen — of en zo ja, hoeveel meer rots dan 10.000 M³ binnen het baggerprofiel kan worden aangetroffen? Zo niet, dan zou het maar afgewacht moeten worden.

Staande voor het afgeronde aanbod van de Standard Dredging Co., vroegen de afdelingen algemeen of het niet wenselijker zou zijn om het zekere voor het onzekere te nemen.

Mocht de keuze op de N.V. Albetam gevallen zijn in verband met een betalingsmoeilijkheid met de Standard Dredging Co., dan wilden de leden doen uitkomen te weten, dat deze maatschappij bereid is aan deze moeilijkheid tegemoet te komen en bij onmiddellijke aanvang van het werk eerst betaling in 1939 te ontvangen, waarbij dan tevens de eis van verhoging der aanneemsom met 10% vervallen is.

De afdelingen verklaarden algemeen het te zullen toejuichen als bij gelijke capaciteit en ten hoogste gelijke prijs de voorkeur gegeven wordt aan een Hollandse onderneming. Daargelaten, dat in dit geval van de laatste geen sprake is, betwijfelden zij, of de N.V. Albetam in feite (niet juridisch) een Nederlandse onderneming is, dan wel een gecamoufleerde vreemde.

Enige leden spreken er hun twijfel over uit, of de N.V. Albetam wel het juiste materieel heeft om het werk naar behoren te kunnen uitvoeren.

Enkele leden wezen op de reeds door de N.V. Albetam verrichte werken op Aruba: de steiger en in de haven, welke niet naar volle tevredenheid zijn uitgevoerd.

De afdelingen vroegen of het Bestuur met betrekking tot de baggerwerkzaamheden door deze maatschappij in Curaçao uitgevoerd, bij de ondernemingen, waarvoor de werken zijn verricht, inlichtingen heeft ingewonnen omtrent de prestaties dier maatschappij en zo niet, dan zouden zij dit willen aanbevelen.

Gaarne zouden de afdelingen vernemen of het Bestuur bereids enige toezegging gedaan heeft aan de N.V. Albetam, zich op de een of andere wijze aan die maatschappij gebonden heeft.

De afdelingen zouden gaarne vernemen hoeveel de jaarlijkse kosten zullen bedragen om de haven op peil te houden.

Een onderwerp, dat in verband met het onderhavige ontwerp in de afdelingen ook uitvoerig werd besproken was de bediening der schepen op Aruba. **Het is van het grootste belang, dat de lading zo vlug en zo goedkoop mogelijk behandeld wordt om de concurrentie van andere havens als overscheepsgelegenheid te kunnen doorstaan.** Dit geldt natuurlijk voor Aruba, waar de ter tafel liggende plannen strekken moeten om de overscheping, speciaal van Oost-Columbia komende lading te bevorderen, in het bijzonder. **En waar een der grote- scheepvaartmaatschappijen, die Aruba aandoen, onlangs nog te kampen heeft gehad met gebrek aan havenarbeiders, drong in verband met deze plannen de vraag zich op, of er op Aruba wel voldoende bootwerkers te krijgen zijn om de schepen behoorlijk te helpen.**

Dit punt in verband met de plannen voor Aruba ter sprake gebracht, is ook van belang voor Curaçao, en men betrok de toestanden op dit gebied op dit eiland in de bespreking, waar de schoen meer speciaal wringt bij het systeem van werkverdeling, dat de havenarbeiders volgen.

Men wilde er bij het Bestuur op aandringen bijzondere aandacht aan deze kwesties te wijden.

—o—

Gelijk we reeds schreven, zijn door het bezoek van Z. Exc. den Gouverneur, de moeilijkheden die in zake de havenkwestie van Aruba weer ontstaan waren, volledig opgelost.

La Verdad schrijft erover, dat de Commissie bestaande uit de Heren Gauw, Ten Brink en Franken, na een bespreking met de havencommissie van Aruba, waarin een nieuw plan-Gauw werd voorgesteld, en waartegen de havencommissie zich verzette, aan Z. Exc. de Gouverneur toen mededeelde, dat de havencommissie van Aruba, zowel van het plan- Gauw als van dat van den Gouverneur afzag!

Toen werd de Heer Bartels Daal naar Aruba gezonden, die aan den Gouverneur kon mededelen, dat de Havencommissie van Aruba zich niet met het plan-Gauw kon verenigen, doch zich wilde houden aan het bekende met den Gouverneur afgesproken plan.

Daarop had Maandag 28 November de bespreking plaats van den Gouverneur met de havencommissie op Aruba, in het gezelschap van de Heer Bartels Daal en de gezaghebber. De Aruba Post deelt daarover het volgende mee:

IN ENKELE WOORDEN SAMENGEVAT IS HET RESULTAAT VAN DE CONFERENTIE ALS VOLGT:

HET OORSPRONKELIJKE PLAN VAN DEN GOUVERNEUR DAT INDERTIJD DOOR DE HAVENCOMMISSIE AANVAARD WAS, ZAL ONVERANDERD UITGEVOERD WORDEN DOCH DAARENBOVEN ZAL DE ZWAAIKOM DIE UITGEBAGGERD WORDT MET NIET MINDER DAN 100 METERS VERLENGD WORDEN, BOVENDIEN WORDT TEN OOSTEN VAN DE PIER EEN LIGPLAATS UITGEBAGGERD, WAAR DE GROOTSTE SCHEPEN DIE ONZE HAVEN ZULLEN AANDOEN EEN VEILIGE LIGPLAATS KRIJGEN.

Volgens de plannen zal dus de Oostelijke haveningang een minimum breedte als vaargeul van ongeveer 100 meter krijgen bij een diepte van 9 Meter. Ten Zuidwesten van de pier, tussen de kop van de pier en het rif zal een zwaaikom uitgebaggerd worden van ongeveer 350 Meter middelijn. Een groot schip b.v. een van de Santa boten kan nu binnenstomend veilig het anker laten vallen dwars van de pier of iets ten Zuidwesten er van: het schip zwaait dan rond in de stroom en heeft voldoende ruimte in de zwaaikom om veilig te kunnen liggen. Ligt er eventueel reeds een schip in de haven, dan kan dit verhaald worden naar de nieuwe geul die ten Oosten van de pier gegraven wordt, waardoor dit schip gemeerd wordt met het achterschip naar de pier en in een lijn hiermede, terwijl het voorschip vermoedelijk door trossen op dukdalven en met het anker bijgehouden wordt. Later kan het schip dan op het anker afhieuwen.

Vermoedelijk zal er later nog een sleepboot van grote capaciteit besteld worden om eventuele hulp aan de grote zeeschepen te kunnen verlenen.

Door de beslissing die de Gouverneur thans genomen heeft en waar een extra 100.000 gulden mee gemoeid zijn is aan alle twijfel en sceptisme een gekomen. Naar wij vernemen zal reeds 15 Januari door de Albetam met het voorbereidende werk begonnen worden.

Vele geruchten deden de laatste weken de ronde o.a. van een haven die in de buurt van de klip zou komen, hier is thans een eind aangekomen. Het Nederlandse bestuur heeft thans met een werkelijk groots gebaar de hartewens van de Arubiaan vervuld.

De vergadering van Zaterdag l.l. zal later misschien een historische gebeurtenis in de geschiedenis van Aruba blijken, wij zijn thans reeds Gouverneur Wouters, zowel als Gezaghebber Wagemaker en de Heer Bartels Daal grote dank verschuldigd voor wat zij voor ons eiland bereikten.